

asem

magazine van de Mucovereniging

december 2025

#27

Ik wil iets betekenen voor
andere personen met muco

Blijven trappen

Laurents eerbetoon
aan Virginie

Mijn engagement

De stem van Sofie
in de CAB

Onderzoek naar nanobodies

Hoopvolle stappen naar
lichtere behandeling

04

Terugblik op BeNeYIM

Jonge onderzoekers tonen ambitie

06

Kaftrio in de buik

Onderzoek naar behandeling voor baby's met muco

Doorzetten

Onze sensibiliseringscampagne rond de Mucoweek was opnieuw goed zichtbaar. De verhalen van mensen met muco in de media raakten de lezers en de kijkers. Dat heb ik ook dit jaar weer kunnen afleiden uit de vele reacties. En met de verkoop van mucosokken boden we het publiek de kans om financieel te steunen. De opbrengst van de #mucosocks gaat integraal naar het wetenschappelijk onderzoek. In het dossier van dit nummer van Asem beschrijven we wat er zoal gebeurt op dat vlak. Hoe onderzoekers onverstoord doorzetten op zoek naar een nieuw puzzelstukje op weg naar een wereld zonder mucoviscidose. Hun werk is broodnodig, daar is iedereen van overtuigd. Bij het begin van een nieuw jaar wens ik dan ook alle onderzoekers veel inspiratie toe. En voor u, en uw geliefden, een fantastisch 2026.

hierboven

Een mooie ontmoeting tussen Noa, die lijdt aan mucoviscidose, en Fien Germijns

Stefan Joris
Directeur
Mucovereniging

Elise Lammertyn,
wetenschappelijk medewerker Mucovereniging

Belgisch-Nederlands wetenschappelijk onderonsje

Onbekend is onbemind

BeNeYIM groeide uit de European Young Investigators Meeting (EYIM) die elk jaar in Parijs wordt georganiseerd door acht Europese patiëntenverenigingen, waaronder de Mucovereniging. Tijdens die bijeenkomsten viel het op dat onderzoekers uit hetzelfde land – en zelfs binnen dezelfde universiteit – elkaar vaak niet kennen. Zo ontstond het idee om een eigen platform op te richten waar jonge Belgische onderzoekers elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen delen en van elkaar kunnen leren. Al snel bleek dat ook de collega's van de Nederlandse Cystic Fibrosis Stichting (NCFS) met een gelijkaardig plan rondliepen. En zo werd BeNeYIM geboren.

Mentaal welzijn en topresultaten gaan hand in hand

Het pad van een jonge onderzoeker is niet altijd eenvoudig. Er is de druk om experimenten te laten slagen, de onzekerheid over financiering en de uitdaging om werk en privé in balans te houden. Omdat mentale veerkracht essentieel is om goed te presteren in het labo of de kliniek, kreeg dit thema ruim aandacht tijdens de interactieve workshop 'How to keep it mentally cool'. Dat dit onderwerp op de agenda stond, werd door de deelnemers bijzonder gewaardeerd.

Op 10 oktober vond in het Erasmus MC in Rotterdam de allereerste editie plaats van de Belgium and The Netherlands Young Investigators Meeting, kortweg BeNeYIM. 34 jonge onderzoekers uit België en Nederland kwamen er samen voor een dag vol mucowetenschap, inspiratie en uitwisseling, met het oog op toekomstige samenwerkingen.

Belgisch en Nederlands onderzoek in de spotlight

Toch draaide de dag vooral om de sterke onderzoeksdynamiek in de Lage Landen. Gevestigde wetenschappers zoals prof. dr. Eva Van Braeckel (UZ Gent) en prof. dr. Cedric Govaerts (ULB) kregen het woord om een inleiding te geven over zowel klinisch als fundamenteel onderzoek en om hun eigen onderzoek toe te lichten. Daarna was het de beurt aan de jonge onderzoekers zelf. Vijf van hen mochten hun werk voorstellen in een korte pitch van vijf minuten, bedoeld om het publiek warm te

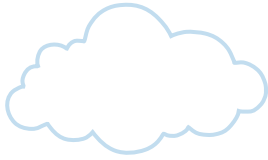
maken voor hun postersessie. Daarnaast mochten nog veertien onderzoekers hun poster ophangen en toelichten.

Aan het einde van de dag werden de beste presentaties bekroond: Pranali Raut (Erasmus MC, Rotterdam) won de prijs voor beste pitch, en Kasper Gryspeert (KU Leuven, lab van prof. Marianne Carlon) kreeg de award voor beste poster.

Ook de patiëntenverenigingen kwamen aan bod: dr. Jacquélien Noordhoek (NCFS) en Stefan Joris (Mucovereniging) lichtten toe hoe patiëntenorganisaties onderzoekers kunnen ondersteunen. De getuigenis van Amaria Ayed, die openhartig vertelde over haar leven met muco en haar longtransplantatie, maakte diepe indruk en zorgde voor een echte motivatieboost. Hopelijk namen de jonge onderzoekers ook de bevestiging mee naar huis dat onderzoek naar nieuwe behandelingen voor muco belangrijk is en blijft.

Bestemming: België

De reacties op deze eerste editie waren erg positief. In 2026 krijgt BeNeYIM een vervolg. Deze keer op Belgische bodem, opnieuw in samenwerking met onze fijne Nederlandse collega's.

Hopen op terugbetaling

In de loop van juli werden twee terugbetalingsdossiers voor mucogeneesmiddelen ingediend bij de Commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen (CTG). Het eerste betreft Kafrio voor mensen met mucoviscidose vanaf 2 jaar die minstens één niet-klasse 1-mutatie hebben. Dit dossier heeft dus betrekking op de toegang voor personen met zeldzame mutaties. Daarnaast werd ook een dossier ingediend voor Alyftrek, een nieuw geneesmiddel bedoeld voor personen ouder dan 6 jaar met minstens één niet-klasse 1-mutatie. Uniek is dat we als patiëntenvereniging voor het eerst de mogelijkheid kregen om input te leveren voor beide dossiers binnen de lopende CTG-procedures. Daarbij lag de nadruk op de (mogelijke) impact van deze geneesmiddelen op de levenskwaliteit van mensen met muco. Voor Kafrio gaat het om een tweede indiening van het dossier, na de negatieve afloop van de vorige terugbetalingsprocedure in mei. De huidige situatie, waarbij mensen met zeldzame mutaties geen toegang hebben tot CFTR-modulatoren, beschouwen we als discriminerend. We hopen dan ook dat onze argumenten kunnen bijdragen tot een positieve beslissing. Een besluit voor beide dossiers kunnen we verwachten voor de herfst van 2026.

VOSOG-FONDS

Kinderen en jongeren kunnen naast onze eigen fondsen ook gebruik maken van het VOSOG-vakantiefonds. Het VOSOG-vakantiefonds is een initiatief van VOSOG (Vlaamse Oud-Scouts en Oud-Gidsen) in samenwerking met de Belgische scouts- en gidsenbewegingen en onder beheer van de Koning Boudewijnstichting. Kinderen van 7 tot 18 jaar kunnen een aanvraag indienen voor een vakantieproject met de jeugdbeweging of met het gezin. Het moet gaan om een vakantie die plaatsvindt tussen 1 januari en 31 december 2026. De financiële ondersteuning per geselecteerd vakantieproject bedraagt per kind/jongere maximaal € 300 voor een vakantie met een jeugdbeweging en maximaal € 200 voor een gezinsvakantie. Alle informatie over dit VOSOG-Fonds en hoe het aan te vragen, kan je terugvinden op VOSOG-vakantiefonds – Mucovereniging

Onderzoek valt in de prijzen

Dit najaar bekroonde Eos Wetenschap het werk van muco-onderzoeker Mattijs Bulcaen met de Eos Pipet 2025, de prijs voor de meest beloftevolle jonge onderzoeker van het moment. Mattijs mocht zowel de juryprijs als de publieksprijs in ontvangst nemen.

Mattijs behaalde zijn doctoraat aan de KU Leuven, waar hij in het labo van prof. Marianne Carlon zijn eerste stappen zette in het onderzoek naar genbewerking om mucoviscidose op lange termijn te genezen. Dat onderzoek zet hij nu verder aan het Broad Institute of Harvard and MIT in de Verenigde Staten. Enkele weken later sleepte Mattijs bovendien de derde plaats en opnieuw de publieksprijs in de wacht op de Vlaamse PhD Cup. Dit initiatief helpt jonge doctors om hun onderzoek helder en boeiend te delen. Mattijs is een van de jonge onderzoekers die wij, samen met het Forton Fonds, hebben kunnen ondersteunen op hun weg. Zijn erkenning toont hoe belangrijk het is om in talent en vernieuwend onderzoek te blijven investeren. Proficiat, Mattijs – en dank aan iedereen die dit soort doorbraken mogelijk maakt.

Bekijk hier het verhelderende praatje van Mattijs Bulcaen over zijn onderzoek

DOSSIER

Wetenschap is voortdurend in beweging. Bestaande kennis wordt constant in vraag gesteld en nieuwe inzichten worden dagelijks verworven. In laboratoria en ziekenhuizen timmeren gedreven mensen iedere dag verder aan betere behandelingen en zorg voor mensen die dat zo hard nodig hebben. In dit dossier laten we twee van die onderzoekers aan het woord: dr. Marlies Destoop zette modulators in voor de behandeling van een ongeboren kind met muco, en prof. Cédric Govaerts probeert er met nanobody's voor te zorgen dat modulators beter werken voor meer mensen. Als toemaatje brengen we ook nog nieuws over de ontwikkeling van een nieuw type pancreasenzymen. Want laat dit duidelijk zijn: onderzoek staat nooit stil, en de enige weg is vooruit. Veel leesplezier!

VROEG, VROEGER, VROEGST: KAFTRIO IN DE BUIK

Als het op behandeling met modulators aankomt, weten we intussen dat hoe vroeger kinderen met muco kunnen starten met modulators, hoe beter de resultaten zijn op lange termijn. Baby's met bepaalde gating-mutaties kunnen al vanaf 4 maanden Kalydeco krijgen. Voor Kaftrio ligt de grens vandaag op 2 jaar, al lopen er studies die onderzoeken of dat veilig kan vanaf 1 jaar. Maar onderzoekers en artsen gaan nóg een stap verder: wat als we al behandelen terwijl de baby nog in de buik zit?

Wat weten we vandaag?

Muco begint veel vroeger schade aan te richten dan we lang gedacht hebben. Ongeveer 85% van de baby's heeft bij de geboorte al schade aan de pancreas. En zo'n één op de vijf baby's krijgt te maken met een ernstige darmverstopping (meconium ileus), soms al zichtbaar op de prenatale echo. Uit dierstudies blijkt dat het vroeg opstarten van modulators dit soort schade kan voorkomen. En stilaan verschijnen de eerste meldingen uit de praktijk: bij een aantal baby's met muco waarvan de mama (zonder muco) tijdens de zwangerschap Kaftrio

nam (situatie C), lijkt de behandeling te helpen om de pancreas te beschermen en darmproblemen te verminderen.

Dat klinkt veelbelovend. Maar er zijn ook belangrijke vragen.

Is dat wel veilig?

Zwangere vrouwen werden uitgesloten uit de oorspronkelijke studies met modulators. Intussen blijven de meeste mama's met muco hun modulators doornemen tijdens de zwangerschap (situatie A of B). Het lijkt erop dat dit veilig kan, zonder noemenswaardige problemen bij de baby na de geboorte. Maar harde gegevens over de veiligheid

van Kaftrio voor het ongeboren kind ontbreken. Er bestaan ook geen internationale richtlijnen voor het prenatale gebruik van Kaftrio: wanneer zou je moeten starten? Welke dosis is veilig én doeltreffend? Hoe lang geef je de behandeling? Om antwoorden te vinden, kwamen internationale experts eind 2024 samen in de Verenigde Staten voor een workshop over dit thema.

Wat concludeerden de experts?

• Op het moment van de workshop waren er ongeveer twintig bekende zwangerschappen wereldwijd waarbij baby's met muco al in

A. Mama met muco
Baby met muco

B. Mama met muco
Baby gezonde drager

C. Mama gezonde drager
Baby met muco

Figuur: Drie omstandigheden waaronder een baby blootgesteld kan worden aan modulatoren die de mama inneemt.

 Muco
 Gezonde drager van muco

de buik behandeld werden. De resultaten zijn bemoedigend: bij de meeste baby's verdween de darmverstopping na de start van Kaftrio. Bij drie kindjes was na de geboorte toch een ingreep nodig. Kaftrio leek voor zowel moeder als kind veilig.

- We weten nog niet wat de juiste dosis is en wanneer best gestart wordt.
- Artsen én ouders moeten goed geïnformeerd worden over zowel de mogelijkheden als de risico's. Er moeten internationale richtlijnen komen.
- Alle bestaande en toekomstige gevallen moeten zorgvuldig opgevolgd worden om ervan te leren.
- Er is dringend nood aan een klinische studie om veiligheid, timing en dosering goed vast te leggen en mogelijke bijwerkingen te monitoren.

Wat nu?

Onderzoekers verwachten dat we deze aanpak in de toekomst meer gaan zien, vooral om schade al vóór de geboorte te voorkomen. Maar eerst moeten we zeker zijn dat het veilig is.

Hiernaast lees je het verhaal van dokter Marlies Destoop (UMC Utrecht), die een zwangere mama behandelde met Kaftrio.

“We testen Kaftrio uit bij gezonde vrouwen die een baby met muco dragen”

Dokter Marlies Destoop combineert haar opleiding tot kinderarts aan de Vrije Universiteit Brussel met een doctoraat aan het UMC Utrecht in Nederland

 ormaal zien de darmen van een ongeboren kind er op een zwangerschapsecho donker uit. Maar soms zijn ze even helder als botweefsel. Dit verschijnsel heet 'hyperechogene darmen' en kan op muco wijzen. Door het taaie slijm in de darm wordt het meconium (de eerste stoelgang) dikker en taaier. Dat ziet er op echo witter uit. Dokter Destoop: "Dit kan ont-aarden in een darmverstopping: 'meconium ileus'. Het kan leiden tot levensbedreigende complicaties, zoals darmperforatie of buikvliesontsteking. Behandelen kan pas na de geboorte. Soms raakt het opgelost met een darm-spoeling, maar bij acht op de tien

baby's met meconium ileus is een operatie nodig."

Sinds kort experimenteren artsen met een alternatieve aanpak. Ze geven Kaftrio aan toekomstige mama's, ook al hebben ze zelf geen muco (situatie C). Het is geweten dat een deel van de medicatie via de placenta bij de baby terecht komt. De hoop is dat dit de darmverstopping oplost of minder ernstig maakt.

Dokter Destoop: "Kaftrio is nog niet goedgekeurd tijdens de zwangerschap. Toch hebben we al behoorlijk wat ervaring met Kaftrio tijdens de zwangerschap. Toekomstige mama's die wél muco hebben (situatie A of B), kiezen er immers steeds vaker voor om hun ▶

medicatie door te nemen. Tot nu toe zien we geen ernstige gevolgen voor de moeder of het kind.”

Dat zwangere vrouwen mét muco Kaftrio doornemen, lijkt dus te verantwoorden. Maar wat met vrouwen die geen muco hebben, maar wel een baby met muco verwachten? Als dat kindje aan meconium ileus lijdt, is het dan zinvol dat zij Kaftrio nemen?

Dokter Destoop: “In Utrecht hadden we zo’n mama. Rond 21 weken zag haar arts op de echo hyperechogene darmen. Een vruchtwaterpunctie bevestigde dat de baby muco had. Na overleg met ouders, artsen, de ethische commissie en de ziekteverzekering werd beslist om Kaftrio op te starten. De mama was toen 27 weken ver.”

Ondanks de Kaftrio-kuur werd de baby toch met een darmverstopping geboren. Het kindje werd geopereerd en stelt het

inmiddels gelukkig goed. De artsen vonden geen bijwerkingen bij de mama en het kind. Is het experiment nu mislukt?

Dokter Destoop: “Moeilijk te zeggen. Deze aanpak is voor zover we weten nog maar bij een beperkt aantal vrouwen uitprobeerde, en nog niet alle onderzoek is al gepubliceerd. In de eerste twee gevallen nam de mama Kaftrio pas vanaf 30 à 32 weken. Bij deze twee baby’s verdween de darmverstopping wél voor de geboorte. Speelde de timing een rol? Intuïtief zou je nochtans denken: hoe vroeger je start, hoe beter. Een andere mogelijkheid is dat onze baby een ernstigere vorm van meconium ileus had. Misschien konden we de situatie daardoor niet meer omkeren, maar heeft Kaftrio wel ergere complicaties voorkomen. Of misschien is de verstopping bij

die andere baby’s spontaan verdwenen – dat gebeurt in twintig procent van de gevallen.”

Optimaal opstartmoment, optimale dosis, veiligheid: er zijn nog veel blinde vlekken, beseft dokter Destoop. “We moeten nu zoveel mogelijk gegevens verzamelen, over de concentratie van Kaftrio bij de moeder, in de navelstreng, bij de foetus,... Momenteel lopen er verschillende grootschalige studies bij zwangere vrouwen die Kaftrio doornemen. Als dit efficiënt én veilig blijkt te zijn, zal dat uiteindelijk leiden tot internationale richtlijnen die artsen kunnen volgen en die een terugbetaling mogelijk maken.” ●

En in België?

Uit gesprekken met de Belgische muco centra weten we dat ook in ons land al enkele mama’s tijdens hun zwangerschap Kaftrio kregen omdat hun baby muco heeft en er darmafwijkingen te zien waren op de prenatale echo. De resultaten verschillen van geval tot geval, zoals je kan lezen in het interview met dokter Destoop.

Omdat Kaftrio voor deze specifieke situatie nog niet officieel is goedgekeurd op Europees niveau, is er telkens toestemming nodig van de Ethische Commissie van het ziekenhuis. De mama moet daarnaast ook een toestemmingsformulier ondertekenen.

Belgische artsen benadrukken dat er meer onderzoek nodig is, zodat we deze behandeling in de toekomst gerichter kunnen inzetten vóór de geboorte. Het is bovendien belangrijk dat gynaecologen goed op de hoogte zijn van deze mogelijke behandelingsoptie.

Dokter
Marlies Destoop

“De combinatie van modulators en nanobody’s zou de behandeling van muco wel eens kunnen revolutioneren.”

Professor Cédric Govaerts is onderzoeksdirecteur bij FNRS, Fonds de la Recherche Scientifique (de Franstalige tegenhanger van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen). Daarnaast leidt hij het Laboratorium Biochemistry and Structural Biology aan de Vrije Universiteit Brussel. Samen met onderzoeksteams in de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland bestudeert hij het CFTR-eiwit en zogenaamde nanobodies: kleine antistoffragmenten die in de toekomst misschien kunnen zorgen voor een lichtere behandeling en een betere levenskwaliteit voor meer mensen met mucoviscidose.

De resultaten van de eerste testen op celsystemen werden erg positief onthaald tijdens het voorbije Noord-Amerikaanse mucocongres in Seattle. Ze schetsen een bijzonder veelbelovend vooruitzicht.

Waarom is het CFTR-eiwit zo belangrijk?

Prof. Govaerts: “Er zijn maar weinig eiwitten zo belangrijk als CFTR. Door kanaaltjes in de celwand te vormen, zorgt het voor een vlotte doorgang van chloridedeeltjes in belangrijke organen zoals de longen en het spijsverteringsstelsel. Als het CFTR-eiwit niet goed werkt, heeft dat zware gevolgen voor de patiënt. Maar onze studies laten ook zien dat dit eiwit nog andere verrassende eigenschappen heeft. Eerlijk gezegd: we blijven ons verbazen. Dat is de magie van wetenschap.”

Kunt u de huidige stand van het onderzoek schetsen?

“Bij iemand met muco heeft het CFTR-eiwit een mutatie, zoals bijvoorbeeld F508del, die de functie ervan verstoort. Daardoor kunnen de chloridedeeltjes niet meer goed door de celwand

worden getransporteerd. In ons jargon spreken we dan van een ‘destabilisatie’ van het kanaal. Deze veranderingen leiden tot ademhalingsproblemen en bacteriegroei doordat het van nature aanwezige slijmlaagje in de longen dik en taai wordt. Het gevolg: terugkerende infecties, zelfs bij intensieve antibiotica-behandelingen.

Op dat punt komen de nanobodies in beeld. Hun rol is om de stabiliteit van het CFTR-eiwit te herstellen. Ze werken samen met de modulators. Die helpen eerst het defecte eiwit om de celwand te bereiken (rijping) en vervolgens het transport van de chloridedeeltjes te verbeteren.”

Welke resultaten hebt u kunnen observeren?

“Door de antistoffen van lama’s individueel te isoleren, konden we

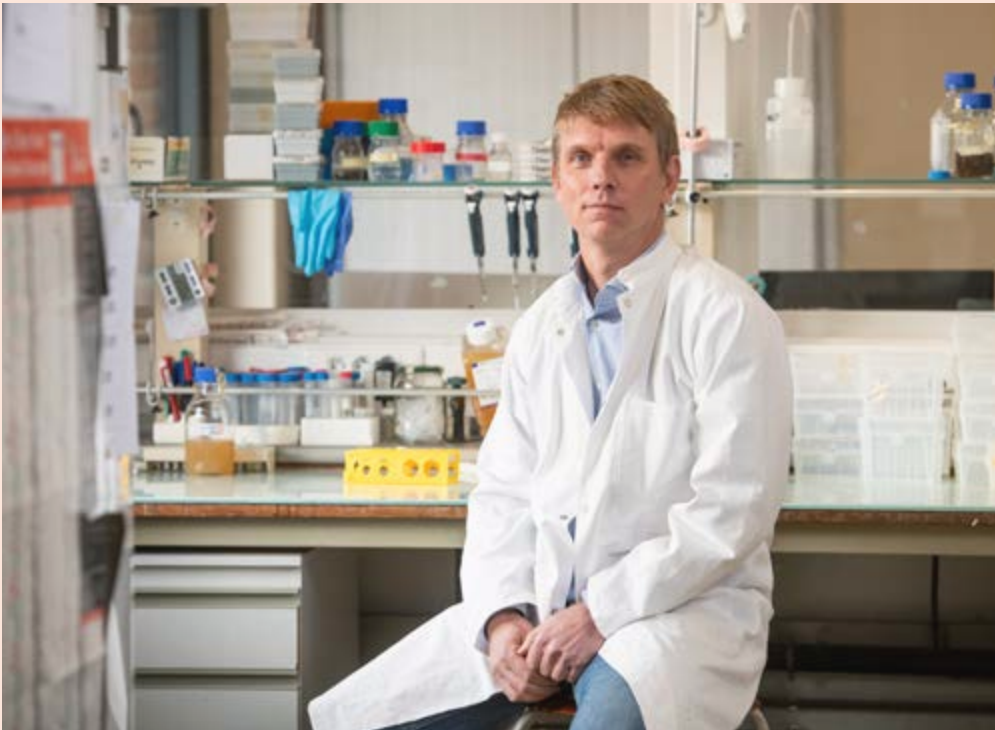
een nanobody identificeren dat precies de eigenschappen heeft die we zochten: het stabiliseert het CFTR-eiwit op een zeer specifieke plaats waar de F508del-mutatie zich bevindt.

We hebben dit nanobody in het labo gereproduceerd via moleculaire biologie en vervolgens getest op celsystemen. Uit die testen blijkt duidelijk dat het nanobody zowel de rijping van het gemuteerde CFTR-eiwit als de werking van het kanaal aanzienlijk verbetert, vooral wanneer het gecombineerd wordt met modulators.

Onze bevindingen sluiten perfect aan bij de spectaculaire vooruitgang van de afgelopen jaren. Waar men tot amper tien jaar geleden vooral de symptomen van mucoviscidose behandelde, richten we ons nu rechtstreeks op de moleculaire oorzaak van de ziekte. Onze kijk op mucoviscidose is radicaal veranderd.”

Kunnen we beter doen dan behandelingen met modulators?

“Modulators hebben het leven van veel mensen met muco ingrijpend verbeterd, dat staat vast. Maar hun werking kan en moet nog verder worden versterkt. Bovendien zijn er mutaties die niet reageren op modulators, en reageren sommige patiënten, hoewel ze de overeenstemmende mutaties hebben, toch niet op de behandeling. Daarom moeten er alternatieven of aanvullende therapieën worden ontwikkeld, ▶

Prof. Cédric Govaerts,
Onderzoeksdirecteur
FNRS en professor
aan de VUB

zodat iedereen de voordelen van deze revolutionaire aanpak kan ervaren.

Met ons onderzoek willen we de ziekte beter begrijpen én manieren vinden om die te behandelen. We weten ondertussen dat nanobodies op een andere manier op het gemuteerde CFTR-eiwit inwerken dan modulatoren. Een combinatie van modulatoren en nanobodies zou dus een synergetisch effect kunnen geven: een effect dat veel sterker is dan de som van beide afzonderlijk. Wat we in het labo zien, bevestigt dat deze synergie effectief optreedt. De volgende stappen zijn testen op kleinere dieren en, als de resultaten positief blijven, de start van klinische studies.

Daarnaast opent ook mRNA-technologie, die sinds de COVID-19-crisis algemeen bekend werd, nieuwe perspectieven. Daarbij wordt het DNA van onze cellen niet aangepast. In plaats daarvan krijgt het lichaam

een tijdelijke genetische boodschap toegediend. Die boodschap leert de cellen precies wat ze moeten aanmaken om de ziekte beter te kunnen aanpakken.

Door nanobodies onder de vorm van mRNA toe te dienen, bijvoorbeeld via een puff, laten we het lichaam zelf deze nanobodies aanmaken – alsof we de cellen even een handleiding meegeven. Zo kunnen we rechtstreeks inwerken op mutaties die vandaag moeilijk of niet reageren op bestaande therapieën.”

Welke patiëntengroep zou van uw onderzoek voordelen kunnen ondervinden?

“Onze resultaten tonen dat de synergie tussen modulatoren en nanobodies theoretisch ook mutaties kan verbeteren die tot nu toe amper reageerden op bestaande medicatie, zelfs wanneer modulatoren werden voorgeschreven.

Dat is bijzonder hoopgevend voor

mensen die vandaag moeilijk een passende behandeling vinden.”

Kunnen nanobodies werken bij klasse 1-mutaties of stopmutaties?

“Helaas niet. Bij klasse 1-mutaties wordt het CFTR-eiwit vroegtijdig afgebroken en dus helemaal niet geproduceerd. Zonder eiwit hebben de nanobodies geen doelwit om op in te werken en gebeurt er dus niks. Bij F508del (klasse 2) is er wél een eiwit aanwezig, zij het instabiel. Dat maakt ingrijpen mogelijk.”

Hoe kijkt u zelf naar de toekomst?

“Met veel optimisme. We zijn nu ongeveer tien jaar bezig en hebben enorme vooruitgang geboekt. Natuurlijk ligt er nog een lange weg voor ons, maar de resultaten, de internationale kennisuitwisseling en de academische steun tonen dat we op het juiste spoor zitten. Elke ochtend vertrek ik met enthousiasme naar het labo. Niets is onomkeerbaar, alles is mogelijk.” ●

VEGAN PANCREASENZYMEN: DE TOEKOMST?

Al sinds de jaren '40 worden varkenspancreassen gebruikt om enzymsupplementen te maken voor mensen van wie pancreas niet goed werkt. Maar de wereld verandert, en er zijn verschillende redenen om op zoek te gaan naar een alternatief dat niet van dierlijke oorsprong is. Recent voerde een farmabedrijf een klinische proef uit met een enzymsupplement afkomstig uit schimmels, en dat lijkt te werken.

Creon en Co: tijd voor alternatieven

Bij ongeveer 85% van de mensen met muco werkt de pancreas onvoldoende. Dit orgaan produceert de enzymen die nodig zijn om voedsel in de dunne darm in kleine stukjes te knippen. Als dat niet gebeurt, worden vetten, vetoplosbare vitamines en eiwitten maar slecht verteerd en verlaat een groot deel het lichaam via de stoelgang. Enzymsupplementen zoals Creon helpen om dat probleem op te vangen en zijn voor velen onmisbaar.

Toch is het productieproces van deze supplementen, die nog altijd uit varkens afkomstig zijn, nauwelijks geëvolueerd sinds de jaren '70. Bovendien hebben we in België de laatste jaren herhaaldelijk te maken gehad met Creon-tekorten, wat voor onzekerheid en stress zorgde. Daarbovenop kiezen steeds meer mensen bewust voor plantaardige producten of vermijden ze om religieuze of culturele redenen varkensproducten. Een

betrouwbaar, veganistisch alternatief zou dus welkom zijn.

ANG003: een enzymcombinatie afkomstig uit schimmels

Deze zomer publiceerde Anagram Therapeutics de eerste resultaten van een fase 1-studie met ANG003. Zo'n fase 1-studie is het allereerste onderzoek bij mensen om te testen of een nieuw middel veilig is en welke dosis goed verdragen wordt. ANG003 bevat dezelfde drie belangrijke enzymen als klassieke supplementen: lipase, protease en amylase, goed voor de vertering van respectievelijk vetten, eiwitten en koolhydraten. Het grote verschil? Deze enzymen worden geproduceerd door specifieke schimmels en vervolgens gezuiverd, waardoor ze veilig gebruikt kunnen worden bij mensen. In totaal namen 51 mensen met muco en een niet-werkende pancreas deel aan het onderzoek. Op de eerste studiedag aten zij een vetrijk ontbijt, een proteïne-reep en omega 3-capsules, zonder enzymsupplementen. De opname

van voedingsstoffen werd gemeten. Op dag vijf deden ze exact hetzelfde, maar mét één dosis ANG003. Daarbij werden verschillende sterktes uitgetest.

ANG003 zorgt ervoor dat vetten beter worden opgenomen dan met varkensenzymen

De resultaten waren opvallend: de opname van verschillende voedingsstoffen verbeterde wanneer ANG003 werd ingenomen. Vooral de opname van omega 3-vetzuren sprong eruit. Eén dosis ANG003 zorgde ervoor dat het gehalte omega 3 in het bloed van deelnemers met muco even hoog werd als bij mensen zonder muco – en dat gedurende 24 uur. Eerder onderzoek toont aan dat mensen met muco die klassieke varkensenzymen innemen, die normale waarden eigenlijk nooit bereiken. Omdat omega 3-vetzuren mogelijk een positief effect hebben op de longfunctie en het risico op opstoten van longinfecties doen dalen, zou een betere opname dus niet alleen de spijsvertering ten goede komen, maar mogelijk ook de algemene gezondheid. ANG003 werd bovendien goed verdragen. De fabrikant plant nu een fase 2-studie om het middel verder te testen bij een grotere groep deelnemers en om te onderzoeken hoe effectief het echt is. ●

i Het volledige artikel kan je hier terugvinden (in het Engels):

Peter Van Craenenbroeck,
Diensthofd Families en Volwassenen met muco,
Mucovereniging

Een verjaardag met inhoud

Op dinsdag 3 februari 2026 gaan we bijvoorbeeld in dialoog over verlies en rouw. Het wordt een online gesprek voor families en vrienden die afscheid moesten nemen van een persoon met muco en die hun ervaring willen uitwisselen over het rouwproces dat ze doormaken. Enkele weken later, op donderdag 26 februari, praten we met mensen met muco over 'levend verlies'. Tijdens deze online bijeenkomst delen ze hoe het voelt om zich telkens weer te moeten aanpassen aan de verliezen die het ziek-zijn met zich meebrengt. Het gaat over het verdriet, de vermoeidheid, de boosheid en de angst, maar ook over de kracht, creativiteit, vertrouwen en liefde. In beide gevallen zal Gerke Verthriest de sessies inleiden en modereren. Gerke Verthriest heeft een zelfstandige praktijk als rouwtherapeute en experiëntieel-existentieel psychotherapeute.

Naar aanleiding van haar 60ste verjaardag organiseert de Mucovereniging een hele reeks activiteiten. De inhoudiging van een muurschildering van 100 m² in Oudergem is wellicht de meest opvallende, maar we plannen ook een aantal sterke inhoudelijke sessies.

Ze geeft opleidingen, begeleidt gespreksgroepen voor rouwenden en publiceert artikelen en boekbijdragen, zowel voor een breed publiek als voor specifieke doelgroepen.

Later op het jaar gaan we de medische en wetenschappelijke toer op. We plannen een online sessie over de genetische

behandelingen van de toekomst op maandag 27 april 2026. Elise Lammertyn, wetenschappelijk medewerker bij de Mucovereniging, zal de stand van zaken schetsen en een antwoord proberen te geven op de vraag: Hoe ver staan we van een doorbraak en van een behandeling voor alle personen met muco?

Het laatste initiatief in deze rij krijgt de titel 'muco en diabetes'. In een vorig nummer van Asem kon je al lezen dat diabetes de meest voorkomende bijkomende aandoening is onder mensen met muco. Dimitri Declercq, diëtist in het mucocentrum van Gent, geeft een inleiding en gaat in gesprek met de deelnemers. Deze online sessie vindt plaats op 12 november 2026.

Alle sessies beginnen om 19u30.
Wil je graag deelnemen aan één of meerdere van deze activiteiten?
Schrijf je dan in via de volgende link:
bit.ly/60jaarMucovereniging

ADEM RUIMTE

REIS NAAR KRETA Tussen de boottochten over een azuurblauwe zee en het slenteren door kleine pittoreske vissersdorpjes kon Louise de verborgen schatten van Kreta ontdekken. Dit was niet mogelijk geweest zonder de steun van het Mucofonds.

SVEN IN ACTIE

Dankzij de steun van het Sportfonds kan Sven genieten van zijn sessies in de fitness, iets wat hem enorm veel deugd doet.

ALLES VOOR HOCKEY!

Eileen in actie op haar favoriete speelterrein dankzij de steun van het Sportfonds.

MOOIE TROFEE VOOR SANDER

Sander doet aan mountainbike en behaalde een mooie derde plaats in de G-skin Rockrider MTB Trophy op de Baraque de Fraiture. We zijn heel trots op hem!

- Ann, mama van Sander

AFSPRAAK MET MICKEY

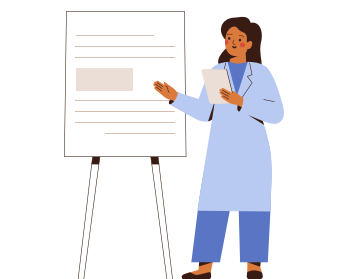
Een reisje naar Disneyland Parijs was de perfecte kans voor Tatiana en haar familie om Mickey te ontmoeten. Dankjewel aan het Mucofonds om dit mogelijk te maken.

SICILIË Dankzij het Mucofonds hebben Giuseppe en ik kunnen genieten van een prachtige week in Sicilië.

Dag van de Centra 2025

Op 14 oktober 2025 organiseerde de Mucovereniging haar Dag van de Centra. Het was een moment van vorming en uitwisseling voor de medewerkers van mucocentra in België, medici en paramedici. Ongeveer 100 aanwezigen konden er luisteren naar lezingen over 'ouder worden met muco'. De focus lag op diverse comorbiditeiten, extra aandoeningen waar mensen met muco mee te maken kunnen krijgen tijdens hun leven. Het ging over de medische uitdagingen, de organisatie van de mucozorg in de toekomst, maar ook over sociale vraagstukken waar personen met muco mee worden geconfronteerd. Toelichtingen bij wetenschappelijke studies en getuigenissen van personen met muco wisselden elkaar af. Heel wat informatie om mee te nemen naar de werkvloer en om te bespreken met collega's. Met dank aan de sprekers, het publiek en het bedrijf GOHY voor deze interessante dag.

JAARLIJKSE VERZENDING

Als Mucovereniging informeren we onze leden over onze diensten via verschillende kanalen. Een van die communicaties is de jaarlijkse verzending.

In de loop van januari sturen we infopakketten per doelgroep over onze dienstverlening. Alle leden, (ouders van) kinderen en volwassenen ontvangen een infopakket. Specifieke pakketten gaan naar ouders van kinderen die in 2026 2, 6 en 12 jaar worden. Voor 18-jarigen is er eveneens een specifiek infopakket.

Met de jaarlijkse verzending willen we de informatie bundelen die voor elk lid en zijn of haar familie belangrijk kan zijn in elke fase van het leven.

Mee op congres?

Begin juni vindt, zoals elk jaar, het Europees Mucocongres plaats. De Mucovereniging geeft telkens twee personen (volwassene met muco of ouder van een kind met muco) de kans om op onze kosten mee te reizen en de boeiende sessies te volgen. Wil jij er tussen 3 en 6 juni graag bij zijn in Lissabon? Ben je de Engelse taal voldoende machtig? Aarzel dan niet om je kandidaat te stellen en stuur vóór eind februari een korte motivatie naar elise@muco.be. Wie weet zien we jou binnenkort in Lissabon!

MUCOFONDS

In 2025 hebben we de aanvraagprocedure voor het Mucofonds bijgestuurd. Voortaan kan je het fonds nog één keer aanvragen in een periode van drie jaar. Momenteel loopt de periode 2025-2027.

Deed je nog geen aanvraag voor een Mucofonds in 2025, dan heb je hiervoor nog tijd tot eind 2027. Heb je je Mucofonds al aangevraagd en ontvangen in 2025, dan kan je pas vanaf 2028 een nieuwe aanvraag indienen (aanvraagperiode 2028-2030).

Het Sportfonds blijft ongewijzigd en kan je jaarlijks aanvragen.

“Geen enkele mucopatiënt mag vergeten worden”

Sofie combineert haar studies economie met een engagement voor de CAB*. De Community Advisory Board (CAB) is een werkgroep van CF Europe, de overkoepelende Europese patiëntenvereniging voor mensen met muco.

Het was haar vader die de oproep in Asem had gezien. “Ze zochten iemand die de stem van de Belgische mucopatiënten wilde vertolken bij bedrijven en onderzoeksgroepen die werken rond muco”, vertelt Sofie. “Hij vond het echt iets voor mij. Ik ook. Ik wilde graag iets betekenen voor andere mucopatiënten. Ik volg nu met meer belangstelling dan ooit het muco-onderzoek en wat er allemaal besproken wordt op de muco-fora.” Sofie maakte inmiddels al twee keer een driedaagse vergadering in Parijs mee. “Ik ging, samen met de andere vrijwilligers, in gesprek met vertegenwoordigers van de academische wereld en de farma-industrie. Ik heb onder andere

gepraat over de terugbetaling van modulatoren. De nieuwste modulator Alyftrek wordt in Duitsland al terugbetaald, maar in België nog niet. Ik heb ook meer aandacht gevraagd voor de bijwerkingen van die modulatoren, want daar is nog niet veel onderzoek naar gebeurd. Ten slotte is er meer research nodig naar nieuwe geneesmiddelen. Zelf neem ik Kaftrio, en dat heeft voor mij een wereld van verschil gemaakt. Zonder modulatoren was het waarschijnlijk niet gelukt om mijn master te halen, op Erasmus te gaan en deel uit te maken van de CAB. Helaas komt niet iedereen in aanmerking voor deze medicatie. Deze groep mag zeker niet vergeten worden!”

*In de CAB zitten mensen met muco en ouders uit veertien verschillende Europese landen. Twee keer per jaar organiseert de mucogemeenschap vergaderingen waar farmabedrijven en academische groepen bij aansluiten. Patiëntenvertegenwoordigers krijgen dan de kans om onderwerpen op tafel te leggen die voor hen belangrijk zijn. Deze vergaderingen zorgen ervoor dat bedrijven en onderzoekers beter weten wat er speelt in de mucogemeenschap en wat de echte noden zijn.

“Virginie leeft voort in de energie en het optimisme die ik met anderen probeer te delen.”

Wanneer Laurent en Virginie beslissen om samen te gaan wonen en een gezin te stichten, weten ze dat hun geluk niet eeuwig zal duren, want Virginie heeft mucoviscidose. Sinds haar overlijden enkele maanden geleden startte Laurent verschillende projecten op. Enerzijds om het grote publiek te sensibiliseren, maar anderzijds vooral om mensen met mucoviscidose te ondersteunen.

“De wielertoeristenclub waarvan ik lid ben, organiseert regelmatig een evenement ten voordele van verschillende verenigingen. De uitdaging: 1.000 km fietsen in vijf dagen. De editie van 2025 vond plaats na het overlijden van Virginie en werd aan haar opgedragen. Een twintigtal deelnemers doorkruiste België, het Groothertogdom Luxemburg, Nederland, Frankrijk en Duitsland. Een geweldige tocht waarmee € 12.000 werd ingezameld dankzij diverse sponsors en bijkomende activiteiten. Met dit bedrag konden we 1 m² van de grote muurschildering aankopen die wordt gecreëerd naar aanleiding van de 60ste verjaardag van de Mucovereniging. Wanneer

lucht moeite heeft om binnen te komen, wanneer ademen een gevecht wordt, moet je blijven trappen en vooruitkijken. Het was met deze woorden dat ik de cheque officieel kon overhandigen.”

Laurent bereidt momenteel de Trail60 voor, georganiseerd door de Mucovereniging op 29 maart 2026. Zijn zoon Rémi (14 jaar) traint voor het parcours van 10 km. De opbrengst gaat naar de Mucovereniging. Maar Laurent wil zich ook op een andere manier inzetten: “Ik wil mijn verhaal met Virginie in dienst stellen van mensen met muco en hun familie. Hen ontmoeten, naar hen luisteren, mijn ervaring met hen delen. Het groepsgevoel, dat doet ontzettend veel deugd!”

Ook jij kan een inzamelactie opstarten en 1 m² van de muurschildering kopen!

 www.muco60.be/nl-NL

LATEN WE SAMEN KLEUR GEVEN AAN DE 60STE VERJAARDAG VAN DE MUCOVERENIGING. DOE JIJ OOK MEE?

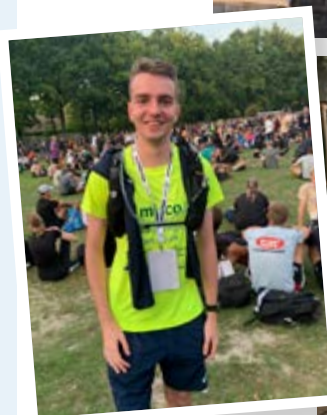
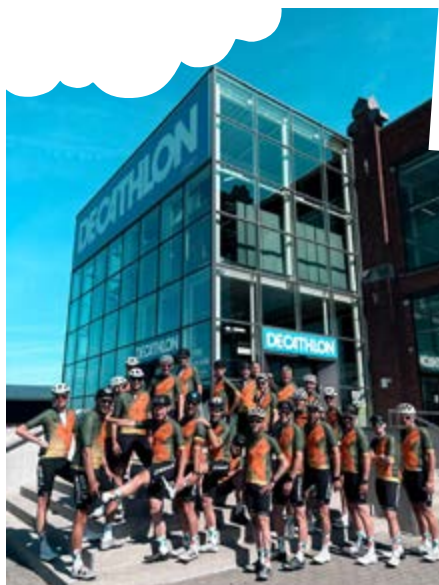
In 2026 viert de Mucovereniging haar 60ste verjaardag met een grote fondsenwervende actie: de creatie van een grote muurschildering van 100 m² op het cultureel centrum in Oudergem, door kunstenaars Kool Koor en Lorena Levi.

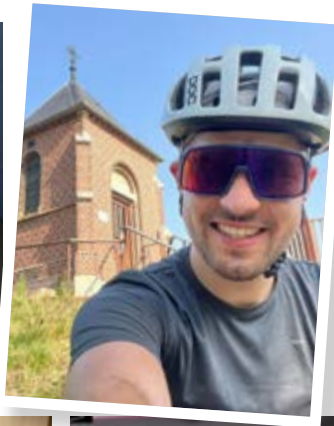
Een symbolisch werk, een plek om herinneringen op te halen en om even stil te staan bij de voorbije 60 jaar. Bij de geboekte vooruitgangen, bij de vele mensen die we hebben mogen leren kennen, maar ook bij diegenen die we helaas veel te vroeg zijn verloren. We willen ook vooruitkijken, meer dan ooit hoopvol, dankzij nieuwe behandelingen.

Zij deden al acties voor onze 60ste verjaardag, ben jij de volgende?

Organiseer je eigen actie en vereeuwig jouw steun aan de Mucovereniging. Reserveer een deel van onze muurschildering dat jouw naam zal dragen. Groot of klein, elke bijdrage telt en brengt ons dichterbij een nog hoopvollere toekomst voor mensen met mucoviscidose.

Meer informatie en het reserveren van je m² kan via onze website www.muco60.be/nl-NL

Een warme DANKJEWEL aan iedereen die zich samen met ons inzet voor onze Muco60-campagne!

OSCAR, 4 JAAR, HEEFT ONZE MOOIE SOKKEN AANGETROKKEN!

MUCOWEEK 2025

OPNIEUW EEN PRACHTIGE EDITIE...

De Mucoweeek is het moment om de ziekte onder de aandacht te brengen van het grote publiek aan de hand van sterke getuigenissen. Bedankt aan alle personen met muco die bereid waren om hun verhaal te delen in de pers. Meer dan 110 artikels werden geteld in nationale en lokale media, in de geschreven pers, op tv, radio en online.

De Mucoweeek is ook een gelegenheid om fondsen in te zamelen ter ondersteuning van wetenschappelijk onderzoek. Voor jullie verkoopacties, jullie likes en shares op sociale media, jullie bestellingen in onze webshop ... hebben we maar één woord: DANKJEWEL. Jullie waren geweldig. Terwijl we deze zinnen schrijven, hebben we al meer dan 6.000 paar van de nieuwe collectie #mucosocks verkocht (en in totaal 8.400 paar, alle modellen samen).

Een bijzonder woord van dank gaat ook naar ons fantastische team van vrijwilligers dat al jullie bestellingen verwerkte.

Tot slot willen we de Nationale Loterij bedanken voor hun financiële ondersteuning van onze campagne en voor het maken van een mooie tv-reclamespot in het kader van onze Mucoweeek 2025.

Heb je de getuigenissen gemist of wil je nog een paar #mucosocks kopen? Surf dan naar www.mucoweek.be

SIX BRIDGES RALLY

Jan nam met zijn oldtimer Land Rover deel aan de Six Bridges Rally, een tocht die door Frankrijk, Duitsland, Liechtenstein, Zwitserland, Italië, Spanje, Portugal en Luxemburg loopt.

Bedankt voor deze rondreis door Europa, die ons zo'n 700 euro heeft opgeleverd.

Info over onderwijs of voor scholen

Je bent op zoek naar informatie over scholen of studierichtingen? Of je kan hulp gebruiken om in de school over muco te praten? We hebben specifieke **brochures** ter beschikking waarin muco wordt uitgelegd aan leerkrachten en kinderen in het kleuter-, lager en secundair onderwijs. Als je een **interventie** wenst om **gedetailleerde informatie aan de school** te bezorgen, kan je een beroep doen op medewerkers van de Mucovereniging. **Dat kan ook telefonisch of via een videoconferentie.** Je kan ons eveneens contacteren met vragen over ondersteuningsmaatregelen en de **reglementering omtrent het onderwijs**. Neem gerust contact op met Souzie (souzie@muco.be of 02 613 27 11).

Voeding of medisch materiaal bestellen?

Voeding bestellen kan via christelle@muco.be of 02 613 27 18. Je krijgt je bestelling gratis thuis bezorgd vanaf 100 euro.

Voor **medisch materiaal** neem je contact op met isa@muco.be (02 613 27 10). Je betaalt de reële verzendingskost voor je bestelling.

De prijslijst krijg je jaarlijks per post toegestuurd, maar prijzen kunnen wijzigen. De meest recente prijslijst vind je altijd op:

- www.muco.be/nl/voeding
- www.muco.be/nl/medischmateriaal

Volg ons

[f](#) mucoviscidose [@](#) muco.be [in](#) Mucovereniging

Fondsen

Leden van de Mucovereniging kunnen jaarlijks een beroep doen op het Sportfonds en driejaarlijks op het Mucofonds. Beide fondsen bestaan zowel voor kinderen als volwassenen. Het Mucofonds kan gebruikt worden voor ontspanning en zelfontplooiing, terwijl het Sportfonds lichaamsbeweging wil aanmoedigen. Op die manier proberen we als vereniging financiële drempels voor sport en vrijetijdsactiviteiten weg te nemen.

i Meer informatie kan je vinden op onze website: www.muco.be/nl/wat-doen-we/financiele-hulp/

Begeleiding door een psycholoog of psychiater

Muco kan, naast de lichamelijke gevolgen, ook een impact hebben op het mentaal welzijn. Het is belangrijk om over psychische problemen te kunnen praten. Wanneer er nood is aan meer ondersteuning door een psycholoog dan binnen het muco-centrum mogelijk is, kan de Mucovereniging voor deze begeleiding tussenkomen. Dit kan voor maximaal € 40 per sessie per week (na de eventuele tussenkomst van het ziekenfonds). Deze steun geldt voor zowel mensen met muco als hun partner of een ander familielid. Gebeurt de begeleiding door een psychiater, dan komen we tussen voor het remgeld, het bedrag dat ten laste van de persoon in kwestie blijft.

i Meer info: ken@muco.be of 02 61 32 719

Colofon ASEM #27 december 2025

Asem is ons driemaandelijks magazine voor mensen met muco, hun familieleden, actievoerders en zorgverleners. Verantwoordelijke uitgever Stefan Joris
Driebruggenstraat 124, 1160 Brussel
www.muco.be
Concept & creatie: f-twee

RAAD VAN BESTUUR

Pascal Borrey (voorzitter), Ann Lemmens (ondervoorzitter), Erik Aerts (secretaris), Marc De Backer, Isabelle De Cang, David Klein, Mathias Levacq, Paul Maris, Jonathan Monzée, Catherine Struyf, Nele Vanleeuwe, Sophie Wustefeld

DE REDACTIE

asem@muco.be
02 675 57 69 (elke werkdag tussen 9-17u)
Asem, Driebruggenstraat 124
1160 Brussel

JE GEGEVENS AANPASSEN?

Ga je verhuizen of zijn er andere gegevens gewijzigd? Laat het ons dan weten via carine@muco.be.

JE PRIVACY

Dit magazine krijg je op basis van ons adressenbestand. Je hebt het recht om je (adres)gegevens in te kijken. Je hebt eveneens het recht deze gegevens te corrigeren of te laten schrappen. Dat kan mits een eenvoudig verzoek via mail (carine@muco.be) of via brief (Mucovereniging, Driebruggenstraat 124, 1160 Brussel). We zullen onmiddellijk op jouw verzoek ingaan. Wij vinden je privacy bijzonder belangrijk!

DANKJEWEL!

Aan iedereen die ons teksten of foto's bezorgde voor Asem. Je kan ons steeds materiaal bezorgen via asem@muco.be.

in onze agenda

TRAIL60

ZONDAG 29 MAART 2026
PAJOTTEGEM

TRAIL60 komt steeds dichterbij en we zijn volop bezig met de voorbereidingen. Een evenement is niets zonder zijn vrijwilligers. We zijn nog op zoek naar enkele helpende handen voor verschillende taken: opbouw en afbraak, klaarmaken van het parcours (bepijling, nadars, enz.), onthaal en vestiaire, bevoorrading onderweg, seingeverers op het parcours, catering en bar, sportmassage, fotografen of videograaf ...

Wil je TRAIL60 van dichtbij meemaken en deel uitmaken van een sportief evenement voor het goede doel? Of je nu een hele dag kan helpen of slechts een paar uurtjes, alle hulp is welkom! Sluit je aan bij ons team van vrijwilligers en vul het formulier hieronder in.

Trail des Héros

25 APRIL 2026

RENDEUX

Drie trailparcours voor alle niveaus en een loop voor teams met een duwwandelwagen: het is het resultaat van een samenwerking tussen Chromoplus en Ardenne Packraft Trail. De volledige opbrengst van de inschrijvingen wordt verdeeld onder drie verenigingen, waaronder ook de Mucovereniging. Sport, feest en gezelligheid staan centraal, met naast sportieve uitdagingen ook tal van animaties onder een grote tent. De ideale gelegenheid om zelf één dag lang een echte held te worden!

Meer informatie :

Gripète di Lincé

26 APRIL 2026

LINCÉ

Op 26 april 2026 staat de 33ste editie van Gripète di Lincé op het programma, opnieuw ten voordele van de Mucovereniging. In 2025 bracht dit sportieve evenement, dat deelnemers meeneemt langs prachtige velden en charmante landelijke wegen, maar liefst €1800 op. Ook dit jaar belooft het opnieuw een mooie sportieve uitdaging te worden, helemaal in teken van solidariteit.

Binnenkort meer informatie:

Run for Air 20 km door Brussel

31 MEI 2026

BRUSSEL

Na TRAIL60 in het prachtige Pajottenland is het tijd om de 20 km door de straten van onze hoofdstad Brussel te trotseren!

Wil je op zondag 31 mei 2026 deel uitmaken van ons Run for Air-team, alleen, samen met vrienden of met je bedrijf? Volg dan zeker onze sociale media en hou je mailbox in de gaten. Meer informatie volgt heel binnenkort.

Heb je vragen of interesse? Neem gerust contact op met Marie via marie@muco.be of 02 663 39 06.

Rando VTT nocturne

5 JUNI 2026

SOMZÉE

De Rando Muco VTT nocturne keert terug op 5 en 6 juni voor haar 4de editie, georganiseerd door Caroline en Jean - Philippe ten voordele van de Mucovereniging. In 2025 leverde het evenement het uitzonderlijke bedrag van €17 000 op. Ook dit jaar worden er verschillende MTB- en wandelparcours aangeboden, allemaal in een feestelijke sfeer met tal van animatie. Een solidair en onvergetelijk weekend dat je niet wilt missen!

Facebookevenement :

De volgende Asem
Lotgenotencontact